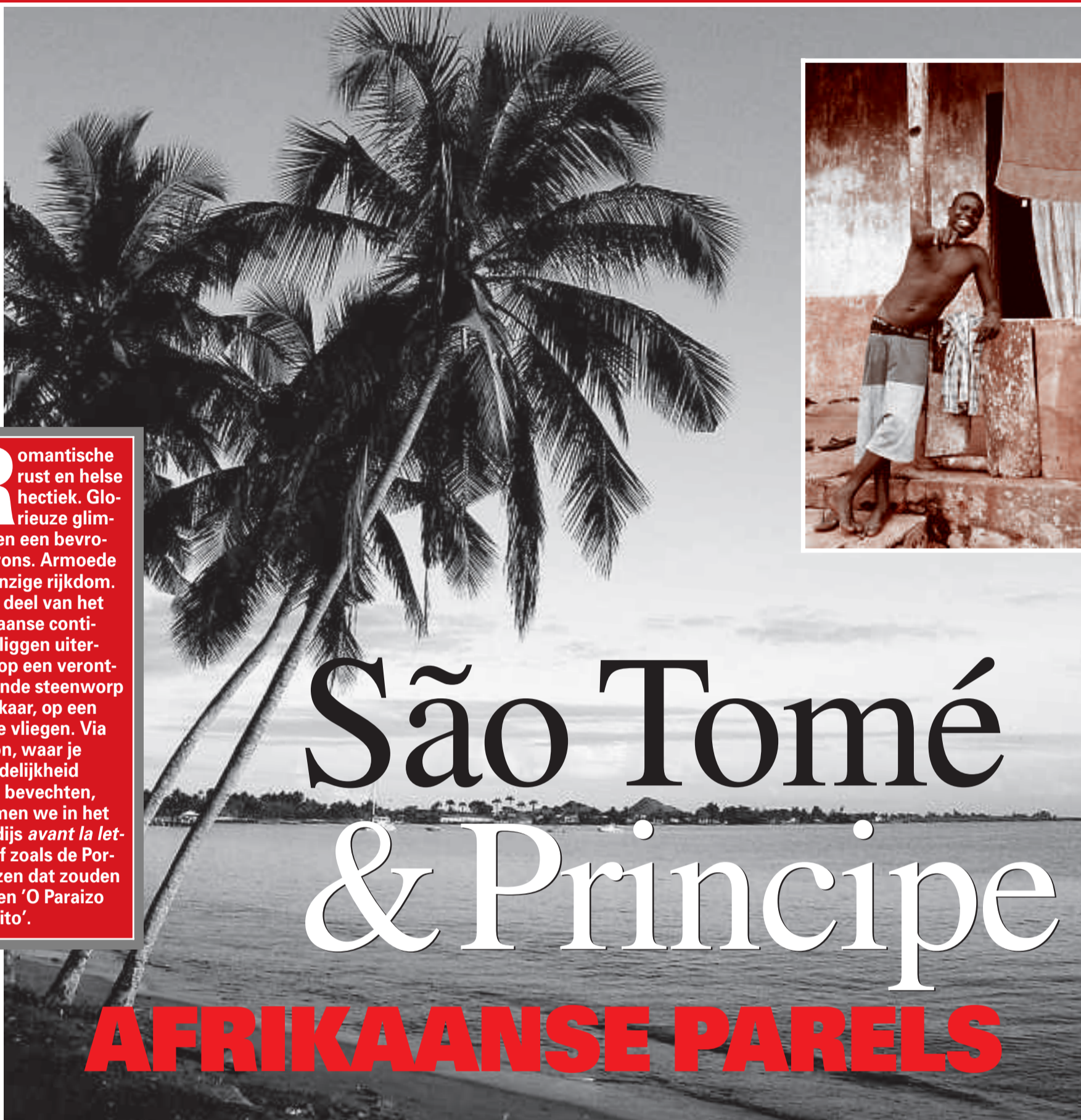

ROMANTISCH EN HECTISCH BIJ DE EVENAAR

Romantische rust en helse hectiek. Glorieuze glimlach en een bevroren frons. Armoede en ranzige rijkdom. In dit deel van het Afrikaanse continent liggen uitersten op een verontrostende steenworp uit elkaar, op een uurtje vliegen. Via Gabon, waar je vriendelijkheid moet bevechten, kwamen we in het paradijs *avant la lettre*, of zoals de Portugezen dat zouden zeggen 'O Paraizo perfeito'.

• Pedro in zijn vrijetijdskleding. 's Middags zat de 17-jarige knaap keurig in uniform op school.

São Tomé & Príncipe

AFRIKAANSE PARELS

• De twee parels worden onophoudelijk gestreeld door een blauwe oceaan.

• Achter iedere hoek een kind. De kleine populatie van de twee eilanden is jong. De vraag is welke toekomst ze hebben.

door **ROB HAMMINK**

PRINCIPE – São Tomé & Príncipe zijn twee exclusieve parels voor de westkust van Afrika, letterlijk ter hoogte van de evenaar. De eilanden, samen het op één na kleinste land ter wereld, zijn niet voor Jan en alleman te bereiken. De selectie vindt namelijk plaats via de portemonnee, maar wie bereid is diep in de buidel te tasten, tast daarmee ook diep in een magisch sprookje met een bloedige historie en een met olie doordrenkte toekomst. Drie plekken tot elkaar veroordeeld. De driehoek is hier rond.

Het moet net zo'n regenachtige dag zijn geweest toen Pedro de Escobar de kust bereikte van het – waarschijnlijk – onbewoonde eiland dat door vulkanische oerkrachten vanuit de oceaan omhoog was geduwd. De Portugees zag op 21 december 1470 donkere wolken gevangen in de kruinen van het ondoordringbare regenwoud. Het water azuurblauw en vol met vis. Vogels, die hij op zijn ontdekkingsreizen nog nergens had gezien, scheerden over zijn hoofd. Dit geïsoleerde eiland was nooit verbonden met het vaste land en had zijn geheimen goed bewaard. En toen hij eindelijk op 17 januari 1471 aan land ging, waarschijnlijk na een copieuze kerst aan boord, stapte hij op ongekend vruchtbare grond. Het zou zijn zeevarende natie grote inkomsten geven. Koffie en cacao. São Tomé ontwikkelde zich wereldwijd tot de grootste producent ter wereld. Maar daar had je na-

• *Wie in Príncipe van de geijkte paden afgaat, komt terecht in de koloniale tijd. Deze oude plantage Belo Monte wacht al decennia op restauratie.*

FOTO'S: DE TELEGRAAF

tuurlijk wel duizenden 'weggoislaven' voor nodig. En die werden door de eeuwen heen aangevoerd vanuit Gabon. Daar verhandelde de zwarte man graag zijn zwarte broeder, vaak weggesleurd uit de binnenlanden van Afrika. Watervallen, overal vruchten, riviertjes, een rijke natuur die

meer geeft dan kwijtraakt. Ik zie de parel, die zich op een uur vliegen van Libreville openbaart, niet vanaf Escobars zee. Ik zie haar vanuit het kleine vliegtuig dat me eindelijk verlostte van de Gabonese hoofdstad, de plek